

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/140/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212216737
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212216737.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Veroniky Svoradovej, v právnej veci žalobcu: mal. A. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. K., V. XX, zastúpeného otcom Z. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. K., V. XX, zastúpeného Mgr. Máriou Špacírovou, advokátkou so sídlom Nové Zámky, Rákocziho 12, proti žalovaným: 1. X. Y. a 2. M. Y., obaja bytom N. K., Robotnícka 1, zastúpenými JUDr. Ruženou Szabóovou, advokátkou so sídlom Komárno, Gazdovská 38, o náhradu škody v sume 15.978 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 2. mája 2013, č. k. 8C/227/2012-45, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu o zaplatenie sumy 15.978 eur z titulu náhrady škody zamietol a žalovaným náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 420 ods. 1, § 422 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“), ako aj zisteným skutkovým stavom. V odôvodnení rozsudku poukázal na skutočnosť, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Zdôraznil, že osoby, ktoré sú povinné vykonávať dohľad nad maloletými, sú predovšetkým rodičia ako zákonní zástupcovia maloletých detí. Rodičia zodpovedajú za riadnu výchovu svojich detí, sú povinní dohliadať a usmerňovať ich správanie. Pokiaľ ide o výklad pojmu náležitý dohľad, nerozumie sa tým dohľad, ktorý by bol za normálnych okolností osobami povinnými (rodičmi) vykonávaný stále, nepretržite a bezprostredne (na každom kroku), lebo v takom prípade by bola zákonom predpokladaná možnosť zbavenia zodpovednosti týchto osôb prakticky vylúčená. Pri úvahe o tom, či osoby povinné dohľadom nezanedbali náležitý dohľad, je potrebné zohľadniť i ďalšie okolnosti týkajúce sa maloletej osoby a to vek, celkové správanie, povahové vlastnosti, ako aj konkrétnu situáciu. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd prvého stupňa mal za to, že nebola preukázaná zodpovednosť žalovaných za škodu. Nebolo preukázané porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaných. Išlo o náhodnú udalosť, z ktorej nemožno vyvodzovať zodpovednosť. Maloletý v konkrétnom prípade bol schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, keď išlo o 9-ročného chlapca, ktorý prostredie, kde sa stal úraz, dôverne poznal (takmer dennodenne sa chodil hrať k žalovaným). Vedel aj, aké činnosti sa vykonávajú na dvore žalovaných a bol aj so synom žalovaných dôsledne upozornený na nástrahy číhajúce na tomto dvore. Keďže nie sú dané predpoklady zodpovednosti žalovaných za spôsobenú škodu maloletému žalobcovi, súd prvého stupňa žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil s odkazom na ust. § 142 ods. 1 OSP, keď v konaní úspešným žalovaným nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia, pretože si trovy neuplatnili.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie maloletý žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovenia žaloby v celom rozsahu. Tvrdil, že súd prvého stupňa v predmetnej veci nepostupoval správne, pretože nedostatočne zistil skutkový stav veci, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a teda dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci. Uviedol, že so súhlasom matky, aby sa mal. Gergely hral na dvore žalovaných, prešla dohľadom iných osôb zodpovednosť za mal. A. na žalovaných. Povinnosťou žalovaných bolo zabezpečiť prostredie dvora tak, aby sa na ňom nenachádzali žiadne veci, ktoré by mohli ohroziť zdravie, poprípade život maloletých detí, ktoré sa na dvore hrali. Ďalšou povinnosťou žalovaných bolo upozorniť maloletého, že na dvore sa nachádza kotol s vriacou vodou a nedopustiť, aby sa maloletý v jeho blízkosti zdržiaval, čo žalovaní neurobili. Súd prvého stupňa navyše nevykonal navrhnutý dôkaz - výsluch mal. A.. Celá udalosť nastala porušením právnej povinnosti žalovaných.

Žalovaní v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Uviedli, že odvolanie žalobcu je nedôvodné a napadnutý rozsudok je vecne i právne správny. Poukázali na to, že nie sú dané základné zákonné predpoklady ich zodpovednosti za spôsobenú škodu, v danom prípade došlo k nešťastnej náhodnej udalosti, následkom ktorej mal. žalobca utrpel vážne zranenia. V konaní pred prvostupňovým súdom vyplynulo, že ani jeden z rodičov žalobcu osobne neoslovil žalovaných s tým, aby na mal. žalobcu dohliadali, a nebol im zverený. Žalobca sa k nim pravidelne chodil hrať s ich maloletým synom a dôverne poznal prostredie. Nemohli vedieť a predpokladať, že sa kotol prevráti.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP), spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 156 ods. 3 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Uvedené ustanovenie zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamena povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Podľa § 422 ods. 1, 2 OZ, maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Ak ten, kto spôsobí škodu, pre maloletosť alebo pre duševnú poruchu nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Kto je povinný vykonávať dohľad, zbaví sa zodpovednosti, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal. V uvedenom ustanovení je upravený osobitný prípad zodpovednosti, keď zodpovednostné následky konania určitých osôb môžu postihnúť aj iné osoby, ktoré sa na protiprávnom úkone priamo (fyzicky) nepodieľali, avšak majú povinnosť dohliadať nad ich konaním.

Založením zodpovednosti dozorujúcich osôb podľa § 422 OZ sa sledujú dva ciele. Prvým je stimulovať dozorujúce osoby pod hrozbou zodpovednosti na dôsledné plnenie si svojich povinností vo vzťahu k maloletým alebo k osobám postihnutým duševnou poruchou (cieľ prevenčný), a druhým je zabezpečiť svojim postavením, aby sa poškodeným dostalo účinnej náhrady (cieľ reparačný). Tí, ktorí vykonávajú nad maloletými (alebo osobami postihnutými duševnou poruchou) dohľad, sa svojej zodpovednosti koncipovanej na princípe zavinenia môžu zbaviť len úspešným preukázaním dôkazu o tom, že náležitý dohľad nezanedbali; ide o tzv. vyvinenie sa, alebo exkulpáciu. Občiansky zákonník nevymedzuje, čo treba považovať za náležitý dohľad. Túto otázku treba posúdiť podľa povahy veci a okolností jednotlivého prípadu. U maloletého treba brať zreteľ najmä na vek, povahové vlastnosti a celkové správanie maloletého dieťaťa. Pod náležitým dohľadom treba rozumieť odstupňovaný dohľad, ktorý je primeraný v súvislosti s okolnosťami týkajúcimi sa osôb, nad ktorými sa vykonáva. Nemožno ním však rozumieť taký dohľad, ktorý by bol za normálnych okolností vykonávaný neustále, nepretržite a bezprostredne (na každom kroku), lebo v takom prípade by bola zákonom predpokladaná možnosť zbavenia sa zodpovednosti podľa § 422 ods. 2 OZ v podstate vylúčená.

V prejednávanej veci sa maloletý žalobca žalobou zo dňa 17. 08. 2012 domáhal voči žalovaným zaplata škode v sume 15.978 eur s príslušenstvom na tom základe, že dňa 26. 11. 2009 došlo k jeho úrazu na dvore žalovaných tým, že sa hral so synom žalovaných a obaril sa vriacou vodou, pričom utrpel popáleniny III. stupňa s 21% postihom. Ošetrojúci lekár ohodnotil bolestné celkovo 1.105 bodmi. Súd prvého stupňa správne vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s lekárskeým posudkom zo dňa 06. 05. 2011, záznamami o zhodnotení zdravotného stavu osoby ZaMED s. r. o., lekárskou správou Forlife n. o., lekárskeým posudkom zo dňa 24. 08. 2010 a výsluchom svedkov. Z obsahu spisu a z vykonaného dokazovania je nepochybné, že nebola preukázaná zodpovednosť žalovaných za škodu. V konaní nebolo preukázané, že by sa žalovaní dopustili protiprávneho konania, neporušili žiadnu právnu povinnosť, ktorá by bola v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že išlo o náhodnú udalosť, z ktorej nemožno vyvodzovať zodpovednosť. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje predovšetkým na fakty, ktoré vyplývajú z vykonaných výsluchov pred súdom prvého stupňa, a teda, že v konkrétnom prípade išlo o 9-ročného chlapca, ktorý bol schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, nakoľko prostredie, v ktorom k udalosti došlo, dôverne poznal. Vedel aj, aké činnosti sa vykonávajú na dvore žalovaných, že žalovaní často varili v kotly zemiaky a občas robili aj zabíjačky a deti boli neustále upozorňované, aby sa ku kotlu nepribližovali. Prvostupňový súd sa kritériami na posúdenie náležitého dohľadu uvedenými v predchádzajúcom odseku dôsledne riadil. Podľa názoru odvolacieho súdu vykonal vo veci dostatočné dokazovanie zamerané na preskúmanie spôsobov a intenzity vykonávania dozoru žalovanými nad maloletým, keď dospel k záveru, že náležitý dohľad nad maloletým nezanedbali. Je potrebné zdôrazniť, že v konaní nebolo preukázané, že by rodičia maloletého žalobcu zverili do opatery žalovaným s tým, aby nad ním vykonávali dohľad. Odvolací súd sa stotožňuje s uvedeným záverom súdu prvého stupňa, že išlo o nešťastnú náhodnú udalosť a súčasne konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol.

Keďže nie sú dané predpoklady zodpovednosti žalovaných za spôsobenú škodu maloletému žalobcovi, odvolací súd v zmysle § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešným žalovaným náhradu trov konania nepriznal, pretože si náhradu trov neuplatnili.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.